

מראי מקומות- מנחות ס"א

ההגשה. וגם הרמב"ם לא הביא דין זה אצל מנחת העומר ומנחת סוטה, אלא בתוך שאר דיני תנופה כגון שלמים נקט האי דינא ג"כ, וצ"ע למה. ורוצה לחדש מתוך זה דדין קדימה בתנופות והגשות אינו דוקא דין באותו מנחה עצמו, דזה שייך רק בעומר וסוטה, כנ"ל, אלא דין כללי הוא. דהיינו, דכמו דבחתטאות ועולות יש דיני קדימה איזה קרבן קודם לאיזה קרבן אחרת, ה"ה לענין תנופות והגשות, דאם יש לכהן לפניו תנופה של קרבן זה והגשה של קרבן אחרת, יש לו להקדים לעשות התנופה, דזהו דין מדיני קדימה.

(ה) **ומנין שאם הניף זה בעצמו וזה בעצמו יצא, ת"ל והקריב- הק' השפת אמת,** מה שייך לומר דאינו מעכב, הא תנופה אינו מעכבת בכלל. וכ' דצ"ל דכוונת הגמ' דיוצא ידי דין תנופה. אלא דהק' גם ע"ז, דכיון דמצוה מן התורה להניפם ביחד, מה בכך דכבר הניף זה אחר זה, למה לא יניף שנית. וכ' ד"ל דא"נ, ודאי מצוה לחזור ולהניף ביחד, ומה שגילה התורה דבתנופה בפנ"ע נמי יצא, היינו אם כבר שחט הכבש ולא הניף הלוג עמו, דה"א דלא יניף הלוג כלל, דלאו מצוה היא, קמ"ל קרא דגם תנופת הלוג בעצמו נמי מצוה היא. אלא דסיים דצ"ע לדינא, שהרי לשון הברייתא יצא לא משמע כן.

(ו) **אבל לא באחרים, מאי קאמר- הק' השפת אמת,** מה הי' ק' להגמ', הרי בכמה מקומות אמרי' דאחרים היינו עכו"ם, וא"כ למה הי' פסיקא לי' להגמ' דאחרים היינו נשים. וצ"ל דר"י ידע מהאי ברייתא לקמן דמן בניי ממעט נשים ועכו"ם, ולכן הי' ק' לו, אי פליג תנא דמתני' אהיה דרשא וס"ל דנשים צריכין תנופה, א"כ לימ דה"ה בעכו"ם נמי, ואי ס"ל האי דרשא, א"כ נשים נמי לא. ואף דבכמה דוכתי מצינו דממעטנין גוים ולא נשים, מ"מ כיון דהברייתא דריש הכי, מסתמא לא פליג במתני' ע"ז, והניח בצ"ע.

(א) **אלו טעונות תנופה ואין טעונות הגשה... והבכורים- העיר הקרן אורה,** הא ביכורים טעונים הנחה, ולכאור' זהו אפי' עדיף מהגשה, ואיך אמרי' דבכורים אין טעונים הגשה. והביא מש"כ תוס' במכות (יח:): דלראב"י באמת לא בעינן הנחה, וא"כ א"ש דלית בי' הגשה. אלא דהק', דא"כ מה הק' הגמ' דגם ר"י ס"ל כן, הא מתני' צריך להיות דוקא ראב"י דס"ל דביכורים לא בעי הנחה, והניח בקו'.

(ב) **ואימורי שלמי יחיד- הק' הרש"ש,** מ"ש דנקט שלמי יחיד, הלא שלמי ציבור ג"כ בעינן תנופה שחוטין כדלקמן. וצידד דאולי ס"ל דתנופת שלמי ציבור לאחר שחיטה הוי עם הלחם, וא"כ נכלל במה דתנא אח"כ, ושתי הלחם ובי' כבשי עצרת. וע' מה שהק' ע"ז. וע' בלקוטי הלכות (זבח תודה ד"ה ואימורי) דכ' דנקט שלמי יחיד משום דעיקר תנופה בשלמי יחיד כתיבי, ומינייהו ילפי' לאימורי שלמי ציבור. א"נ, נקט שלמי יחיד משום דבהו הי' תנופה רק לאחר מיתה, משא"כ בשלמי ציבור שהי' ג"כ תנופה מחיים.

(ג) **לפני ד', במזרח- כ' רש"י,** כלומר, אפי' במזרח קרינן לפני ד'. אולם ע' ברמב"ם (מע"ק ט', ו') דכ' דכל הטעון תנופה במזרח מניפין אותו. ותמה הכסף משנה על הרמב"ם, הא ודאי לפני ד' משמע טפי במערב במזרח, וא"כ איך שייך לומר דלפני ד' היינו דוקא במזרח, והניח בצ"ע. וע' בחי' הגרי"ז דהביא מהראב"ד בתו"כ דכ' דג"כ בעינן דוקא במזרח, משום דתפסת מרובה לא תפסת, וע"כ הוי במזרח. ועוד כ' דא"א להכנס יותר מאחר דסגי במזרח, והניח בצ"ע.

(ד) **תנופות קודמות להגשות- העיר בחי' הגרי"ז,** דלכאור' לא שייך דין זה אלא במנחת העומר ומנחת סוטה, דרק במנחות אלו יש תנופות והגשות. אבל ק', דא"כ הו"ל לתנא למינקט האי דינא בטר דשנה דאלו שתי המנחות בעי תנופה והגשה, דהנופה צריך להיות קודם

(ז) ותנופה עצמה בישראל אבל לא בידי נשים - (מעה"ק ט', ט"ז), "ומסתברא לי כ' הרדב"ז (מעה"ק ט', ט"ז), דאף דנשים עצמן אינן מניפות, אבל ודאי קרבן שלהן צריך תנופה ע"י הכהנים (והבאנו לעיל מהרדב"ז דגם בעליהן צריך להניף). אבל ע' בכנסת הראשונים (קנ"ד) שהביא מהראב"ד בפ' על תו"כ דאף כהנים אין מניפין קרבן נשים וגוים, דהקרבן נתמעט לגמרי מתנופה, אף מתנופת כהן.

(ח) בני ישראל מניפין ואין הנשים מניפות - ע' בקרן אורה (סב: ד"ה תוס' בד"ה וכן) שהביא מה שהק' תוס' בקידושין, למה לי קרא לומר דאין נשים מניפות, תיפוק לי' דהוי מ"ע שהזמן גרמא. וכ' הקר"א דהקושיא אינו מובן, דהא דנשים פטורות ממעשהז"ג, זהו רק היכא דהזמן גרם החיוב לבוא. אבל כאן, אין הביאור דהזמן גרם החיוב לבוא, אלא שיש זמן מסויים להכשירה, יום ולא לילה, דאל"כ, יכול להק' דלמה נשים מביאין קרבנות בכלל, הא הוי מעשזה"ג, אלא מאי, דאין הזמן גורם החיוב, רק הזמן גורם ההכשר.

(ט) שהתנופה בכהנים - פרש"י, ויכולים עובדי כוכבים ונשים לעשות כהן שליח. והק' השפת אמת, א"כ אנשים יכולים ג"כ לעשות שליח, ולא משמע הכי, אלא דדוקא א' מן הבעלים עושים התנופה. ועוד, הא כל מה שאיהו לא מצי עביד, שליח לא מצי משוי. ועוד, הא אין שליחות לעכו"ם. ועוד הק', למה הי' צריך רש"י לפרש כן, הא כיון דתנופה הוא ע"י הבעלים והכהן, לימא דנשים ועכו"ם נתמעטו מתנופת בעלים, אבל לא נתמעטו מתנופת כהן, והניח בצ"ע. וע' ברש"ש דאולי הי' ק' רש"י לשיטתו, שהביאו תוס' כאן בשמו דס"ל דעיקר תנופה בבעלים, וא"כ לא יתכן לומר דרק הכהן מניף ואין שום תנופה של בעלים. ולגבי קו' דאין שליחות לעכו"ם וכל מה דאיהו לא מצי עביד, כ' הרש"ש דאולי יש לפרש זה על דרך הסברא של מיגו דזכי לנפשי' זכי נמי לחברי', דהיינו, דאפי' היכא דלא שייך שליחות, כיון דהכהן עצמו יש לו דין להניף, יכול גם להניף בעד הגוי והאשה.